Akıl ve İnanç · Etkinlik Föyü

Ad Soyad: .....
Sınıf / No: .....

Etkinlik 1 · Bilmek mi, yalnızca inanmak mı?

Her durumu şu üç seçenekten biriyle değerlendir: bilgi · inanç doğrulandı ama bilgi değil · inanç yanlış çıktı.

1. Arda, takımının maçı kazanacağını içinden geldiği için söyledi; takım kazandı.	
2. Ela, pusulaya bakarak kuzeyin sağ tarafta olduğunu söyledi; doğru çıktı.	
3. Mert, termometrede 39 dereceyi görünce ateşi olduğunu söyledi; ateşi var.	
4. Can, otobüsün geç geleceğini hissetti; otobüs zamanında geldi.	
5. Zeynep bir yarışmada şıkkı rastgele işaretledi; doğru çıktı.	
6. Deniz, sınavın cuma olduğunu okulun duyurusunda okudu; sınav gerçekten cuma.	

Etkinlik 2 · Hangi anlamda inanç?

Her cümledeki inancın epistemik mi dinî mi olduğunu yaz.

Aşağıdaki cümleler örnek olarak yazılmıştır, alıntı değildir.

1. "Bu köprünün ağır araçları taşıyacağına inanıyor; elinde mühendis raporu var."	
2. "Duasının kabul edileceğine güveniyor ve hayatını buna göre düzenliyor."	
3. "Her sabah ibadetini yapıyor, işlerini Tanrı'ya güvenerek sürdürüyor."	
4. "Yarın havanın açacağına inanıyor; uydu görüntüleri öyle gösteriyor."	
5. "Zor zamanlarda sabretmeyi, Tanrı'ya teslimiyetin bir parçası olarak görüyor."	
6. "Bu kitabın yazarının güvenilir olduğuna inanıyor; kaynaklarını tek tek kontrol etti."	

felsefesinifi.com

Etkinlik 3 · Hangi yaklaşım?

Her ifadenin hangi yaklaşıma uygun olduğunu yaz: fideizm, gönül yaklaşımı, temelcilik.

Aşağıdaki cümleler örnek olarak yazılmıştır, alıntı değildir.

1. "Yeterli kanıt bulunmuyorsa bir inancı benimsemek doğru olmaz."	
2. "Tanrı'ya varış gönülle olur, ama inancı anlamak ve yaşamak için aklın rehberliği gerekir."	
3. "İnanç aklı aşar; mantıkla temellendirilmeye çalışıldığında saçma görünür."	
4. "İnanç aklı aşan bir teslimiyet içerir; yine de kesin bir sonuca varılamayacağı bilinerek akılla çözümlenebilir."	
5. "Bir inancı kabul etmeden önce onu destekleyen akla uygun kanıtlar aranmalıdır."	
6. "Akıl ile inanç hiçbir şekilde bir arada bulunamaz."	

Etkinlik 4 · Kimin görüşü?

Her ifadenin hangi düşünürün görüşünü yansıttığını yaz: Augustinus, Bergson, Farabi, Gazali, Hegel, İbn Rüşd, Kierkegaard, Tertullianus.

Aşağıdaki cümleler görüşün özetidir, alıntı değildir.

1. "İman, belirsizliğin içine atılmış cesur ve yalnız bir adımdır."	
2. "Din sorunları din çerçevesinde, felsefe sorunları kendi içinde ele alınmalıdır."	
3. "İnanç akıl dışı değildir ama akıldan önce gelir; anlamak için önce inanmak gerekir."	
4. "Dinsiz bir toplum hiç olmamıştır; din eylem, felsefe düşünce olarak kalır."	
5. "Saçma olduğu hâlde değil, saçma olduğu için inanılır."	
6. "İnanç taklitten araştırmaya, oradan da yakîne doğru gelişir."	
7. "Felsefe dini açıklarken kendini de açıklar; ikisinin nesnesi aynıdır."	
8. "Tanrı'yı kavrayamamamızın nedeni O'nda değil, madde ile karışmış aklımızın zayıflığındadır."	

felsefesinifi.com

Etkinlik 5 · Gazali'nin üç yolu

Gazali'ye göre her durum hangi yola örnektir: karineler, sebepler, tecrübeler.

1. Evrendeki düzeni ve olayları gözlemleyerek inancının güçlendiğini anlatan biri	
2. İbadet ve zikir yoluyla manevi bir derinliğe ulaştığını anlatan biri	
3. Akıl yürütüp deliller kurarak inancını temellendiren biri	
4. Mevsimlerin düzenli dönüşünü bir işaret olarak gören biri	
5. Bir sonuçtan nedenine giderek akıl yürüten biri	
6. Uzun bir manevi yaşantıdan sonra şüphesinin kalmadığını söyleyen biri	

Etkinlik 6 · Hangi dönem?

Her ifadenin hangi döneme ait olduğunu yaz: çağdaş felsefe, İlk Çağ, Orta Çağ Hristiyan felsefesi, Orta Çağ İslam felsefesi, Rönesans ve Aydınlanma.

1. Eleştirilere felsefe aracılığıyla karşı çıkılır; bu çabaya apoloji denir.	
2. Gözlem ve deney bilimsel araştırmanın temel yöntemi olur; insan merkezli düşünce öne çıkar.	
3. Augustinus, Anselmus ve Thomas Aquinas tartışmaları şekillendirir.	
4. Teist düşünürler analitik felsefenin yöntemleriyle Tanrı'nın varlığını akılsal temelde açıklamaya çalışır.	
5. Akıl-inanç ilişkisi din ekseninde değil, kesin bilginin imkânı bağlamında tartışılır.	
6. Meşşaiye okulu, kelam okulları ve tasavvuf tartışmalarda etkili olur.	

felsefesinifi.com

Cevap Anahtarı

Etkinlik 1 · Bilmek mi, yalnızca inanmak mı?

1. İnanç doğrulandı ama bilgi değil
2. Bilgi
3. Bilgi
4. İnanç yanlış çıktı
5. İnanç doğrulandı ama bilgi değil
6. Bilgi

Etkinlik 2 · Hangi anlamda inanç?

1. Epistemik
2. Dinî
3. Dinî
4. Epistemik
5. Dinî
6. Epistemik

Etkinlik 3 · Hangi yaklaşım?

1. Temelcilik
2. Gönül yaklaşımı
3. Fideizm
4. Gönül yaklaşımı
5. Temelcilik
6. Fideizm (radikal fideizm)

Etkinlik 4 · Kimin görüşü?

1. Kierkegaard
2. İbn Rüşd
3. Augustinus
4. Bergson
5. Tertullianus (ona atfedilen görüş)
6. Gazali
7. Hegel
8. Farabi

felsefesinifi.com

Etkinlik 5 · Gazali'nin üç yolu

1. Karineler
2. Tecrübeler
3. Sebepler
4. Karineler
5. Sebepler
6. Tecrübeler (yakîn)

Etkinlik 6 · Hangi dönem?

1. Orta Çağ Hristiyan felsefesi
2. Rönesans ve Aydınlanma
3. Orta Çağ Hristiyan felsefesi
4. Çağdaş felsefe
5. İlk Çağ
6. Orta Çağ İslam felsefesi

felsefesinifi.com